

De Standaard

EXPO RECENSIE

Rose Wylie, een vrouw van alles of niks

De Britse laatbloeiër Rose Wylie (88) toont haar spontane, directe schilderijen voor het eerst in een solotentoonstelling in België. En dat mag je gezien en geweten hebben.

Ines Minten

Maandag 5 december 2022 om 3.25 uur

Rose Wylie toont haar processen, en wie wil, vindt verhalen in haar werk. Rose Wylie, foto Dirk Pauwels

Rose Wylie toont haar processen, en wie wil, vindt verhalen in haar werk. © Rose Wylie, foto Dirk Pauwels

Rose Wylie, Picky people notice...,

S.M.A.K., Gent, tot 30/4.

★★★★☆

Picky people notice..., in het Gentse S.M.A.K., toont uitsluitend recent werk van Rose Wylie (88). De tentoonstelling opent met een tiendelig schilderij van een slang, meer dan 15 meter lang. De meeste werken in de expositie zijn behoorlijk groot. Compenseert de kunstenares met haar formaten al die jaren waarin haar werk onzichtbaar bleef?

Vast staat dat Wylie met haar directe, intense en speelse doeken een stevige inhaalbeweging maakt. Na een kunstopleiding in de jaren 1950 in Dover, trouwde ze met kunstenaar Roy Oxlade. Ze borg haar penselen op en concentreerde zich op de opvoeding van haar kinderen. De kunstenares doet geen grote uitspraken over tijdgeest en rollenpatronen. Ze concentreert zich op één ding tegelijk. Eerst de kinderen, dan de kunst. Maar wel telkens alles of niks. Met dat motto in gedachten trok ze begin jaren 1980 naar het Royal College of Art in Londen, en haalde de deur van haar atelier voorgoed van de grendel. Prompt stopte ze ook met reizen en boeken lezen: geen tijd meer voor. Schilderen zou ze, schilderen deed ze, op grote,

ongeprepareerde canvassen. Ze legde de doeken los op de grond en later, na een zoveelste heupoperatie, niette ze ze tegen kasten en muren. Alleen voor tentoonstellingen komen ze op een frame. De erkenning bleef nog decennia uit. Het tij begon pas te keren toen Wylie al een eind in de zestig was. Een jubelend artikel van Germaine Greer in *The Guardian* schoot haar ster in 2010 eindelijk met een knal het firmament in. De laatste jaren stelde ze tentoon van Seoel tot Florida, met ook solo's in de Londense Serpentine Gallery en Tate Modern.

- Wie hangt er bij Rinus Van de Velde aan de muur? Rose Wylie!
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220211_94333622)

Enkel het schilderij?

Hoewel ze het er zelf niet per se mee eens is, schrijft Rose Wylie zich in in de traditie van de verhalenvertellers. Ze observeert de wereld rondom zich: haar huis, tuin en omgeving. Maar ook tv, film en magazines verwerkt ze tot herinneringen. Die herinneringen transformeert ze opnieuw tot eigen beelden, als visuele navertellingen. Soms bevruchten de observaties en herinneringen elkaar. Zo zag Rose Wylie op een dag vanuit haar wilde tuin een hardloopster haar hond uitlaten. De vrouw liep met opvallend hoog opgetrokken knieën en ellebogen. De vreemde houding deed Wylie denken aan Assyrische muurschilderingen en leidde tot twee schilderijen. Toen *She runs down the hill like an Assyrian dancer* (2021) eenmaal af was, vond ze dat ze nog niet ver genoeg was gegaan met de lichaamshouding, en dus maakte ze *Pink girl, like an Assyrian dancer and pink clouds*. Elk van de schilderijen bestaat uit twee aparte doeken, telkens met een hardloopster erop. In elke volgende versie wordt de vrouw hoekiger en houteriger, tot ze een stokfiguurtje lijkt. De kunstenaar gaat het enkel om het schilderij en de transformatie die dat weergeeft. Om het proces te tonen, kiest Wylie niet tussen de werken: ze biedt ze het publiek allebei aan. Maar de titels die ze haar schilderijen geeft en de tekst die ze erin verwerkt, verklappen toch een hang naar verhaal en dialoog.

<p>Sneeuwwitje met stofvod: commentaar op het vrouwbeeld. Rose Wylie</p>

Sneeuwwitje met stofvod: commentaar op het vrouwbeeld. © Rose Wylie

Kritische mensen

De ‘picky people’ (kieskeurige, kritische mensen) uit de titel verwijzen naar bezoekers die commentaar geven op wat zij als ‘fouten’ in het werk beschouwen. Denk aan spelfouten of lapjes canvas die Wylie over delen van haar werken kleeft waar ze zelf niet tevreden over is. Wylie haalt er haar schouders voor op: wat is een fout? Wie bepaalt zoiets? Al wat je ziet, hoort bij het schilderij. Positiever zou Picky people notice..., kunnen slaan op zij die oog hebben voor de details die Wylies werken promoveren tot veel meer dan spontane, ‘gemakkelijke’ doeken. Verwijzingen naar de kunstgeschiedenis, folklore of mythologie, bijvoorbeeld. Rose Wylie is soms ook ronduit grappig in die details. Kijk naar de roze, uitstekende biljetjes van een van de Assyrische loopsters, of de manier waarop ze haar hoekig geschreven tekst haast slordig en toevallig splitst bij de rand van het canvas. Zo beschrijft ze hoe de

hardloopster haar hond achter zich aantrekt: 'On a lead beh-ind her'. De knullige splitsing van 'beh-ind' is eigenlijk hilarisch: ze weerspiegelt de onwillige hond die zich door het baasje laat voort slepen.

Misschien een commentaar

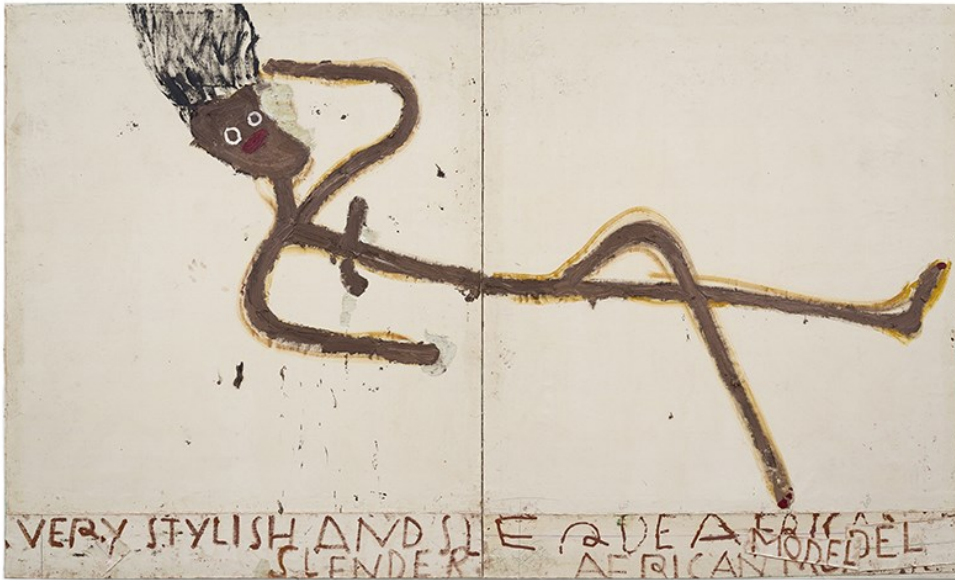
Net zo verwerkt Rose Wylie maatschappijkritiek in haar werk. Het ligt er niet dik op, je hoeft het niet te zien als jouw oog daar niet om vraagt. Commentaar of verhaal is louter een mogelijkheid. Zoals wanneer Wylie haar ontbijt schildert: een stukje toast met daarop één kers en één braam. 'De oogst was mager: klimaatverandering!' zegt ze zelf. Een oplettende bezoeker vindt diezelfde bekommernis in een drieluik met planten uit haar tuin. 'Out now February 5' bloklettert de kunstenaar. Veel te vroeg op het jaar, en dus een teken aan de wand.

Wylie wijst subtiel op de klimaatverandering. Rose Wylie & David Zwirner

Wylie wijst subtiel op de klimaatverandering. © Rose Wylie & David Zwirner

Haar visie over vrouwbeelden in kunst en media zet Rose Wylie net iets dikker in de verf. Sneeuwwitje beeldt ze af met een stofdoek in de hand. Papieren modepopjes met wespentailles mogen van haar wél in bomen klimmen. Onderaan het bijzonder sprekende Tube girl (2016) noteert Wylie dat het om een ‘erg stijlvol en slank Afrikaans model’ gaat. De armen en benen van de figuur zijn dun als stokjes, haar borsten twee luttele penseelstreken. Maar ze slaat elegant de stokbenen over elkaar, legt zelfbewust een arm achter haar hoofd: de typische pose van een klassiek liggend naakt. En toch een duidelijke commentaar op een anorectisch schoonheidsideaal? Maar inderdaad is het vooral ook een schilderij op zich, een beeld dat intrigeert door zijn bedrieglijke eenvoud.

<p><i>Tube girl.</i> Rose Wylie & David Zwirner</p></p>

Tube girl. © Rose Wylie & David Zwirner

Rose Wylie mag 88 zijn, haar werk oogt fris en jong, eigenzinnig en pittig. Een fijne ontdekking.

Verschenen op maandag 5 december 2022

LEES MEER

28/11/2022 | RECENSIE EXPO

Expo 'In the black fantastic': elf zwarte kunstenaars ontwrichten onze kijkgewoontes

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221127_98263356)

19/11/2022 | REEKS HET BEELD

‘Rhythm 0’ (1974) van Marina Abramovic maakt duidelijk: de mens is een beest

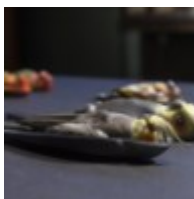
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221118_97977304)

19/11/2022 | RECENSIE EXPO

Fiona Tan creëert met haar tijdmachine een landschap van herinneringen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221118_97970576)

19/11/2022 | RECENSIE FINIS TERRAE

Het paradijs verloren

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221117_96380161)

19/11/2022 | HIT & RUN MARIE ZOLAMIAN (47)

Kunstenares Marie Zolamian: ‘Mijn ouders hebben me twee levens gegeven’

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221117_96378617)

 (<https://www.facebook.com/destandaard/>) (<https://twitter.com/destandaard>)

 (<https://www.instagram.com/destandaard/>)

 (<https://plus.google.com/100434101403749001798>)

Krijg een bericht bij belangrijk nieuws met onze app DS Nieuws

Download de app >

RADAR / zoekt elke week
de beste cultuurtips

([//www.standaard.be/radar](https://www.standaard.be/radar)).

